

השבת של רבי נחמן מברסלב

**ראה
אנכי נתן
לפניכם היום ברכה
וקללה...**
(דברים י"ב, א)

**בו
(באור הזה),
ועמד וגנזו לצדיקים
לעתיד לבוא. היינו שמי שחפץ לידע**

הדרך באיזה מעשים ה' יתברך חפץ, יתקרב לצדיקי אמת, כי אצלם נגנו האור הטוב וילך בדרכיהם להסתכל מעודו עד סופו, במחירותו עד זקנותו, על תכליתו הנצחי; ואז ידע האמת באיזה מהם חפץ ה' יתברך.

ועיין בסנהדרין פרק ארבע מיתות (דף סה), מאמר רבותינו ז"ל: תניא 'ודורש אל המתים' זה המרעיב עצמו וכו'. וכשהיה רבי עקיבא מגיע למקרא זה היה בוכה: ומה המרעיב עצמו כדי שתשרה עליו רוח טמאה שורה עליו רוח טמאה, המרעיב עצמו שתשרה עליו רוח טהרה על אחת כמה וכמה, אבל מה אעשה שעוונותינו גרמו לנו שנאמר (ישעיה נט) **עוונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם**. (הלכות ברכת השחר – הלכה ה, אותיות עח עט לפי אוצר היראה - יראה ועבודת, אות ט)

הברכה והקללה נעשה אצל האדם כפי הכלי שיש לו (כי התורה יש לה שני כוחות: להמית ולהחיות, כמו שאמרו: ושמתם – זכה, נעשית לו סם חיים וכו', הכל לפי הכלי שלו, היינו כפי תפיסתו, תפיסת המוחין שלו), כמו שכתוב: **ראה אנכי נתן לפניכם ברכה וקללה** - לפניכם דייקא, כי מלפני הקדוש ברוך הוא יוצא אור פשוט, היינו אותיות פשוטים, ולפי האדם כן נעשה הצירוף: אם הוא אדם טוב, נעשה צירוף של ברכה, ואם לאו – להפך. וזה: **לפניכם ברכה וקללה** – דייקא, כי לפני ה' עדיין אין ציור לצירוף הזה, אם הוא ברכה אם לאו. (לקוטי מוהרי"ן חלק א – סימן לו)

ונתן אליך אות או מופת, ובא האות והמופת (דברים י"ב, א)

איתא בפרק הנחנקין (סנהדרין, פד): רבי יוסי הגלילי אומר הגיעה תורה לסוף דעתה של עבודת כוכבים, לפיכך נתנה התורה ממשלה בה, שאפילו מעמיד לך חמה באמצע הרקיע אל תשמע לו, ופירש רש"י: נתנה התורה ממשלה בה, כלומר אפילו תראה אותו נביא מושל ועושה כרצונו, דכתיב ונתן לך אות או מופת, עד כאן לשונו. כל זה שייך לעניין, עד כמה וכמה כוח הבחירה מגיע, והבן מאד.

ועיקר כוח הבחירה היא על ידי שה' יתברך העלים והסתיר רצונו בהסתרות והעלמות גדולות, ותלה הכל ברצון האדם, בחינת **והארץ נתן לבני אדם**, היינו שה' יתברך מסר הבחירה להאדם, ובדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו. וכמו שיש כוח באדם לשבר תאוותיו ולברח מרע ולעשות טוב, כמוכן יש לו כוח להפך, לילך אחר שרירות לבו ולהתגבר ברצונות רעים כאלו, עד שכביכול יכריח רצונו יתברך למלאת תאוותו ורצונו הרע. כמו

שרואין שאחד נכסף מאד ברצון חזק לדבר שבקדשה, לנסע לארץ ישראל או להצדיק וכיוצא, ויש לו על זה מניעות רבות ועצומות, והוא כמעט מן הנמנע ולמעלה מדרך הטבע אף על פי כן יוכל להתגבר בחשק גדול כזה וברצונות וכסופים חזקים כל כך, עד שה' יתברך עושה רצונו ומסבב עמו בדרכים נפלאים ובהשגחה נפלאה שלא כדרך הטבע, עד שזוכה להוציא מחשבתו הטובה מן הכוח אל הפועל.

אבל את זה לעמת זה עשה אלקים, שגם ההולך לדבר עברה, חס ושלום, או לילך למרחקים לאבד נפשו לדעת, ללמד חכמות חיצוניות וכיוצא, ויש לו גם כן על זה מניעות רבות ועצומות, והוא כמעט מן הנמנע ושלא כדרך הטבע, רק הוא מתגבר ברשתתו ברצון חזק כזה, עד שה' יתברך מסבב עמו כל כך עד שבא לשם, וכל זה מחמת גודל כוח הבחירה, כי **בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו**. אך החילוק וההפרש יכולין הכל להבין: כי זה האיש הכשר, כל יסוד כוונתו ורצונו בשביל התכלית האמתי הנצחי, פירש מתאוות עולם הזה הכלה והנפסד ולעשות רצונו יתברך, שזה עיקר התכלית, וה' יתברך עושה עמו נפלאות למלאת רצונו, ואז בוודאי **אשרי לו בעולם הזה ובעולם הבא**; וזה ההפך כל כוונתו ורצונו לתאוות עולם הזה ושרירות לבו הרע, ועל ידי זה יורד לבאר שחת ואחריתו עדי אבד.

וזהו גם כן מה שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה פרשה ג) אור - אלו מעשיהם של צדיקים, חשך - אלו מעשיהם של רשעים, ועדיין איני יודע באיזה מהם הוא חפץ, תלמוד לומר: **וירא אלקים את האור כי טוב וכו'**. היינו שהרשעים מהפכים חשך לאור ואור לחשך, שקר לאמת ואמת לשקר, עד שאי אפשר לידע באיזה מהם ה' יתברך חפץ, לכן נאמר: וירא אלקים את האור כי טוב, ואמרו רבותינו ז"ל (שם) שראה שאין העולם כדאי להשתמש

עצות

(לקוטי עצות - אכילה, סימן א-ב)

• על-ידי אכילה בכשרות כראוי, שאוכל במתינות ואינו אוכל בדרך הלעטה, על-ידי-זה נתתקן השכל ונכנע הכסילות; אבל כשאוכל כזולל וסובא, על ידי זה מתגבר הכסילות על השכל ועל ידי זה נחשך אצלו אור הצדיק ואינו יכול לקבל ממנו יראה ואהבה.

• על-ידי צדקה לצדיקים אמתיים ולעניים הגונים, על-ידי-זה נעשין גרים, ועל-ידי-זה נתתקן פגם האכילה, ועל-ידי-זה נשלם השכל וזוכה לראות אור הצדיק, ועל-ידי-זה זוכה לקבל ממנו יראה ואהבה.

(לקוטי תפילות א - תפילה יז)

תפילה

• ... ובכן, אבינו אב הרחמן, שתעזרנו ברחמיך הרבים, שזוכה לשבר את תאוות אכילה בתכלית באמת, עד שלא יהיה לנו שום תאוה גשמיית

לאכל ולשבוע בשביל תאוות והנאת הגוף, חס ושלום, רק כל אכילתנו ושתייתנו יהיה הכל לשמך באמת, כדי שיהיה לנו כוח לעסק בתורתך באמת, ונזכה לאכל בקדשה ובטהרה למען שמך לבד. ותהיה בעזרנו ותשמרנו ברחמיך הגדולים, ותצילנו מכל מיני מאכלות אסורות, הן מאסורין דאורייתא, הן מאסורין דרבנן. ותשמר אותנו תמיד, שלא יארע לנו שום מכשול לעולם, חס ושלום, ולא יבוא לתוך פינו שום מאכל האסור לנו. כי אתה ידעת רבנו דעלמא כולא, שאי אפשר לבשר ודם להזהר ולהשמר בעצמו מכל מיני מאכלות אסורות ומתערבותיהם, אשר פרטיהם ודקדוקיהם רבים מאד ועצמו מספר, ואתה יודע גודל הפגם העצום הפוגם בנפש ישראל על-ידי מאכלות אסורות, חס ושלום.

• על כן רחם עלינו למען, ועזרנו והושיענו ושמר את נפשנו, שזוכה להיות נצולים ופרושים ומבדלים לגמרי מכל מיני מאכלות אסורות, מנבלות וטרפות, משקצים ומרמשים, מבשר בחלב ומיין נסך, מחלב ודם, מגיד הנשה ואבר מן החי, ומפת של עכו"ם ומבשולי עכו"ם, ומשאר כל מיני מאכלות אסורות, מהם ומתערבותיהם, וממשהו חמץ בפסח. מכולם תשמרנו ותצילנו ברחמיך העצומים, שלא יכנסו לתוך פינו, ולא יטמאו את נפשתינו, ונהיה אנתנו וצאצאינו נקיים וטהורים ומבדלים מהם לגמרי, ותקדשנו בקדשתך העליונה. ותקיים בנו מקרא שכתוב: **והייתם לי קדושים, כי קדוש אני**. חוס וחמל עלינו, ופדנו והצילנו ומלטנו מכל מיני טומאות ומכל הדברים המשקצין את הנפש, וקדשנו בכל מיני קדשות. ועזרנו וזכנו לאכילה דקדשה

לעילוי נשמת מרת: בלרה בת דיאמנטא, ת.נ.צ.ב.ה.

בשלמות באמת כראוי לאיש ישראלי, ונזכה להשלים פגמי המזבח דקדשה, על-ידי אכילתנו בקדשה ובטהרה, עד שיהיה השולחן שלנו מכפר כמזבח. ותזכנו ברחמיך הרבים לאמונה שלמה באמת, ותתן לנו כוח ושכל דקדשה להכניע ולבטל כל מיני אמונות כוזביות, ולהשיב ולהחזיר את כל התועים באמונות כוזביות שישבו כולם לאמונתך הקדושה.

● ובכן תרחם עלינו, שזנכה לתקן את פגם תאוות אכילה, ונזכה מעתה לאכל בקדשה ובטהרה, עד שיהיה השולחן שלנו מכפר כמזבח. ונזכה להכניס אורחים גונים על שולחנו, ולתן חלק מסעודתנו לעניים הגונים. וזכנו ללמד תורה על-השולחן, ויהיה השולחן שלנו שלם בכל מיני שלמות דקדשה, בלי שום פגם כלל, עד שזנכה שהשולחן שלנו יטהר אותנו מכל עוונותינו, ויזכה אותנו לעלמא דאתי, ולפרנסה טובה, ונהיה רשומים לטוב לעלא ולעלא. ונזכה שיתוסף לנו כוח וגבורה בשעה שנצטרך, ונזכה שלא יהיה שום כוח להסטרטא אחרא לינק כלל משולחנו ואכילתנו, כי אם מעט דמעט חיות המוכרח לתן להם בצמצום גדול כפי רצונך הטוב, ולא יותר מההכרח כלל.

● ונזכה לקיים מצוות נטילת-ידיים, במים ראשונים ואחרונים כראוי בשלמות, ונזכה לקדש ידנו על-ידי נטילת-ידיים, וימשך עלינו קדשה וטהרה שלמה על-ידי נטילת-ידיים ראשונים ואחרונים. ויקים בנו מקרא שכתוב: **והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ה'**, ותעזרנו לברך ברכת-המוציא וברכת-המזון וכל ברכת הנהנין תחילה וסוף בכוונה גדולה כראוי בקדשה ובטהרה. ונזכה שיקים בשולחן שלנו מקרא שכתוב: **וידבר אלי זה השולחן אשר לפני ה'**. ונזכה על-ידי אכילתנו בקדשה, להכניע ולבטל כסילות דעתנו וכיעור מעשינו, ותעזרנו שיהיה נשלם דעתנו על-ידי אכילתנו בקדשה ובטהרה כרצונך הטוב ...

מכתב

(ספר אבי הנחל - חלק ב - מכתב כט)

לכבוד יקירי וחביבי כנפשי, ה' ישמרהו ויחיהו חיים ארכים בכל טוב אמתו ונצחי.

עיקר התיקון הוא על-ידי הצדיק האמת שיודע שורשי כל הנפשות ויודע איך לעסוק עם כל אחד בחייו ובמותו, איך לתקנו ולהביאו להשגות אלקות שזה עיקר התכלית עיקר שעשוע עולם הבא, על-כן העיקר כשזוכין להתקרב אליו בחיים חיותו.

עיקר תיקון האדם בחייו ולאחר מיתתו הוא רק על-ידי שאוחז עצמו בהצדיק, ולעתיד ישבו כל ישראל באהלי הצדיק האמת ואנשיו האמתיים ויתקברו אליהם, שזה עיקר תיקון האדם.

אשרינו אשרינו אלפים ורבות פעמים אין מספר שבאנו לזה העולם בזה הזמן שיש לנו אור חדש כזה, אור האורות חידוש שבחידושים כזה וכו', שגילה תורות שיחות ומעשיות נוראות כאלה אשר אין דוגמתם. אשרי אדם אשר יגהה בכל יום בתורותיו ותפלותיו.

ה' יהיה בעזרו לבלות ימינו באלו התורות והתפלות הנוראות אשר כמוהם לא היה בעולם, שיכולים להחיות כל החולים והחלולים בחלי הנפש מאד, ולהוציא את ישראל מעוונות, שזהו עיקר הרחמנות על ישראל אשר אין נאה להם שום עון כלל לפי רוחניותם ודקותם. באהבה רבה ואהבת עולם.

המעתייר תמיד בעד ישועתו והצלחתו בזה ובבא. **ישראל דב אודסר**

סיפור

(כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, כג)

והנה רבי יודיל ז"ל היה איש חשוב קצת בין אנשי עירו, וגם היה לו ידיעה בכתבי האר"י ז"ל [אמר המעתיק: כי היה חתן הצדיק הקדוש רבי ליב מסטרעסטיניץ זצ"ל ולמד עמו חותנו קבלת האר"י ז"ל]. ובבואו לאדמו"ר ז"ל [להתקרב אליו], התחיל לדבר עמו בלשון גדולות, ואמר לו: יורנו רבינו דרך לעבודת הבורא יתברך. וענה אדמו"ר ז"ל ואמר לו בלשון תמיה: **"לדעת בארץ דרכיך!!"** (כמובא בשיחות הר"י - אות רצ"ב, עיין שם) ואז הפיל עליו אדמו"ר ז"ל אימה ופחד גדול ועצום עד מאד, עד שנסוג אחר בבהלה גדולה, ונשאר עומד אצל הפתח ונתיירא מגשת אליו, והתחיל

אדמו"ר ז"ל להראות לו פנים שוחקות, והקל מעליו הפחד קצת ואמר לו: מה אתה מתיירא ממני, הלא אני אדם כמותך, רק אני חכם ביותר ממך! והמשיך אותו בדבוריו הנעימים, עד שחזר נסמך אליו והפיל עליו שנית אימה ופחד, עד שחזר ונסוג אחר, עד פתח הבית כני"ל. ושוב התחיל אדמו"ר ז"ל עוד הפעם להראות לו פנים שוחקות, להסיר מעליו הפחד והאימה, ואמר לו שנית: מה אתה מתיירא ממני, הלא אני אדם כמותך רק אני חכם ביותר ממך! עד שהמשיך אותו שנית כני"ל, ואחר כך חזר והפיל עליו אימה ופחד וכו' כני"ל. וכן היה איזה פעמים, עד שצוה עליו אדמו"ר ז"ל שיתודה לפניו כל מה שעבר עליו (כאשר היה מצווה זאת על כל אנשי מקדשו, והיה נותן לכל אחד ואחד תקונים והנהגות כפי שורש נשמתו כמובא בספריו הקדושים). ומאז והלאה נתקשרו מאד הוא ורבי שמואל איזיק הנ"ל לאדמו"ר ז"ל, והרבו מאד מיום אל יום לעסוק בעבודתו יתברך, בתורה ובתפלה ותשובה ומעשים טובים, בהתעוררות רב ועצום מאד, עד עת פטירתם ז"ל. והרבו מאד לחדש בתורה חדושין דאורייתא ונעשו צדיקים גדולים מאד. [אמר המעתיק: שמעתו שהצדיק רבי ליב מסטרעסטיניץ ז"ל בא אחר הסתלקותו לאדמו"ר ז"ל, וביקש אותו שיקרב את בניו, וכן הוה שנתקברו כמעט כל בניו לאדמו"ר ז"ל].

שיחות

(מרי ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

[ר' ישראל אודסר זצ"ל מגלה סודות על הפתק הנפלא שקיבל מרבינו הקדוש, זיע"א]

יש בהפתק כוח של התחזקות שהוא מרים אדם מתחתית הירידה לתכלית העליה. אני מצאתי בהספר את הפתקא, היה משמע מהפתקא שעדיין יש לי תקוה!

רבינו הקדוש גילה וצעק בקול גדול: "אוי, אוי, אוי... אל תתיאשו, אין שום יאוש בעולם כלל!" אף-על-פי שאכלתי קדם התפילה ועשיתי דבר כזה, אפילו אני יש לי תקוה עדיין.

נו, אני לקחתי אז זה עלי, "אין שום יאוש בעולם כלל", אני לקחתי כוח מזה לעמוד כנגד החושך הזה, כנגד הצרה הזו, אכלתי לפני התפילה. אף-על-פי שעשיתי דבר כזה, אף-על-פי-כן "אין שום יאוש בעולם כלל", תתחיל מעתה מחדש להיות יהודי.

המשמעות של הפתק הוא התחזקות גדול כזה לכל אחד, לקבל פתק מאת רבינו זה פלא שעדיין לא היה מעולם, זה חידוש גדול ונורא כמו שאומר רבינו: "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם". ילקוטי מוהר"ן מלא התחזקות, כל התורות יש בהם רק התחזקות: לא להתייאש ולהתחיל בכל רגע מחדש. נו, ואני יודע מזה, אני לומד את זה, אני הלכתי עם זה, ופתאום נפסק ממני כל הכוח הזה על-ידי הנפילה, על-ידי האכילה של שבעה עשר בתמוז, ולא עזר לי שום דיבור מרבינו. ואני נפלתי בחושך כזה שלא היה לי שום רפואה, וזה הפתק היה לי רפואה, אמרו לי: "תפתח את הספר ושמה תמצא רפואה לנפשך", ומאז הלכה המחלה לגמרי והרפואה נמשכת כל ימי חיי!

זה דבר שאי אפשר לתאר לספר, העניין של העצבות שהיה לי והשמחה כזה, והיה לי רפואה - הפך העצבות. וזה גרם לי חיים חדשים, חיים של שמחה תמיד כל ימי חיי. כשקבלתי מכה - תכף לקחתי את הפתק ונתבטל הכל ונעשה שמת. בכל פעם שעבר עלי מה שעבר, בגוף, בנפש, הנפילות, הירידות, אז תכף לקחתי את הפתק וקראתי אותו - אז כבר היה רפואה. ראיתי שנעשה עניין אחר, שנעשה שיר חדש. והוא כמו חדש אצלי, הוא מנחם אותי, מרפא אותי מכל המחלות בגוף ונפש, וזהו.

הפתק זה מסוגל מאד לכל אחד שיש לו איזה צרה וצריך לישועה. שישיר בשמחה בַּנְּחֵם נְחָמוּךְ נְחָמוּךְ מאומן, ולכוון, הוא יכול לעזור לנו - שזנכה העיקר להתקרב להתורה, להאמונה האמתית. יש אמונות הרבה, גם לגויים יש להם אמונות, אבל הכל שקר. אמונה אמתית זה עניין מיוחד... (ההמשך יבוא)

בשר אלים